

Recepta per al desastre

És evident que, en casos com aquest d'irresponsabilitat tan extensa, les culpes han de ser compartides per tots els actors, i que en té més qui —com el PSOE— disposava d'una representació més àmplia i nombrosa, i per tant tenia l'obligació de mostrar-se menys rígid en les seues exigències i molt més generós.

Era normal esperar que, després de l'èxit inqüestionable de la dreta en les eleccions del 28 de maig, les forces progressistes del País Valencià tancaren files per aconseguir cojuntament el màxim de representació institucional allà on era possible: als municipis. La pèrdua del govern de la Generalitat i de les tres capitals de província feia més necessària que mai una política d'acords que permetera mantenir el govern local a tot arreu on la dreta no havia aconseguit la majoria. I els llocs on això era possible eren importants i nombrosos. De fet, era possible en la major part de les poblacions mitjanes que, de nord a sud del territori formen la columna vertebral del país. Les forces de progrés —PSPV-PSOE, EUPV, UPV— tenien l'opció i l'obligació històrica de mantenir en les seues mans tot el poder municipal que fóra matemàticament possible. No fer-ho equivalia a dimitir la més elemental responsabilitat de cara al mateix projecte polític global, de cara al país sencer i de cara a la reconstrucció d'un bloc —un "bloc de progrés", en efecte— capaç d'afrontar el domini polític i social de la dreta valenciana. Entre altres coses perquè aquesta dreta valenciana no és simplement un moviment conservador, sinó que és vehicle de posicions, projectes i actituds que poden posar en perill les mínimes bases de racionalitat i de recuperació nacional (o pre-nacional: la llengua, la cohesió del territori...) que els valencians havíem anat construint.

No ha estat així: allò que calia esperar no s'ha produït de manera coherent, i els qui tenien l'obligació de formar aquest front de resistència contra l'avanç de la dreta no l'han format. Simplement, no l'han volgut formar: han preferit posar en primer lloc els interessos (reals?) de cada partit a curt termini, han permès que en molts pobles i ciutats s'imposaren els recels locals sense cap generositat per superar-los, han donat més valor al perjudici que podien causar al seu "adversari" políticament pròxim que al seu enemic políticament distant, han actuat massa sovint donant un exemple perfecte d'irresponsabilitat. No ha estat aquesta, certament, l'actitud en la major part dels municipis, però sí en un nombre suficient —i en llocs prou importants i significatius— per difondre la sensació d'incoherència general, d'enfrontament sense seny, i de petitesa moral i mental. S'han obert, d'altra banda, o s'han mantingut estúpidament obertes, ferides que costarà molt de tancar.

És evident que, en casos com aquest d'irres-

ponsabilitat tan extensa, les culpes han de ser compartides per tots els actors, i que en té més qui —com el PSOE— disposava d'una representació més àmplia i nombrosa, i per tant tenia l'obligació de mostrar-se menys rígid en les seues exigències i molt més generós. Però els altres actors, EUPV i UPV, no estan exempts en molts casos de la seua part d'error i d'incoherència. Des de Vila-real fins a Monòver, passant per Borriana, Carcaixent, Dénia (emblemàtica per molts conceptes) o el Campello, la relació dels desastres seria ben extensa. Els ingredients de cada cas poden ser diferents, però la base de la recepta és la mateixa: pensar i decidir en termes de partit abans que en termes polítics i generals, en termes de partit abans que en termes de societat valenciana i de país. La recepta per al desastre comença per oblidar que hi ha coses molt més importants que l'enfrontament partidista, els noms d'una llista municipal, els greuges rebuts i les petites venjances. Ningú n'ha eixit guanyador, excepte la dreta que s'ha trobat a les mans tants ajuntaments que no havia guanyat amb els vots, i al final n'han eixit perdedors precisament aquells que més podien perdre en un enfrontament com aquest... i que més benefici haurien tret d'un acord coherent.

Els pròxims mesos diran si els autors i responsables del desastre, uns i altres, estan disposats a mantenir-ne els efectes per pura obcecació (és molt difícil reconèixer l'error propi, i no atribuir *tota* la culpa als altres), o si són capaços de seure en una taula, parlar serenament, i tornar a ocupar entre tots una part del terreny que tan estúpidament han abandonat. De passada, col·laboraran a restaurar la salut mental de moltíssims dels seus seguidors i votants, que aquests dies se senten desorientats, frustrats i a punt de caure en la inhibició total i en el desànim.